

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Den nuværende socialminister skal ikke gøres ansvarlig for udsendelsen af cirkulæreskrivelsen om kontanthjælp til unge – »sultecirkulæret« – det må stå for den tidligere socialminister Bent Rold Andersens egen regning. Se i øvrigt bilag til lovforslaget, hvor »sultecirkulæret« er gengivet. Men den nuværende socialminister er naturligvis ansvarlig for, om »sultecirkulæret« trækkes tilbage. Og der er gode grunde til at tage dette skridt; ikke alene er »sultecirkulæret« højest angribeligt ud fra moralske og socialpolitiske synspunkter, men også ud fra rent juridiske – og om ikke andet bør dette få socialministeren til at trække cirkulæret tilbage – se i øvrigt Politikens kronik af 16. september 1982 af Jens Vedsted Hansen.

Men det vil ikke være tilstrækkeligt at trække »sultecirkulæret« tilbage. Cirkulæret lægger op til, at man kan hive en særlig gruppe af kontanthjælpsmodtagere ud for sig – og udmåle hjælpen efter bestemte generelle satser gældende alene for denne gruppe. Og hermed lægger cirkulæret op til et forstærket brud med et af bistandslovens grundprincipper, nemlig at hjælpen skal ydes ud fra en individuel behovsvurdering. Det er et brud, der har været under udvikling i mange år, og som bl.a. kom til udtryk ved de omfattende ændringer af bistandsloven pr. 1. januar 1981 – og som dagligt kommer til udtryk ved udsendelsen af de såkaldte skuffecirkulærer rundt omkring i kommunerne. Men med »sultecirkulæret« blev der indledt en sand klapjagt på en særlig gruppe blandt de unge.

I beslutningsforslagets punkt 2 har forslagsstillerne derfor ønsket at præcisere, at også disse unge bør behandles som alle andre, der på grund af en social begivenhed og på grund af manglende arbejde er berettiget til kontanthjælp.

Bemærkninger til de enkelte punkter

ad 1

Det er aldeles uklart for forslagsstillerne, hvor den tidligere socialminister skulle kunne finde hjemmel for at udsende »sultecirkulæret«.

Det er i sig selv nok til, at det bør trækkes tilbage.

Derudover indeholder cirkulæreskrivelsen en lang række uklarheder og stramninger i forhold til gældende lovgivning.

De vil blive uddybet nedenfor.

a) Oplæg til generelle satser for en særlig gruppe

»Sultecirkulæret« indeholder en vejledende formodning om, at den unges levevilkår i en periode vil være bestemt af mulighederne for støtte efter reglerne for SU.

Denne formodning er i modstrid med loven. Bistandsloven bygger på det grundprincip, at råd, vejledning og støtte skal gives på grundlag af en individuel behovsvurdering. Det er i direkte modstrid med loven at fastlægge særlige satser for særlige grupper – sådan som »sultecirkulæret« lægger op til.

Dertil kommer, at formodningen er forkert.

For det første er det langt fra alle unge, som efter endt skolegang fortsætter med en faglig eller videregående uddannelse. Bl.a. må den tidligere socialminister have overset, at der er adgangsbe- grænsning til de videregående uddannelser, en adgangsbe- grænsning der alene i 1982 afskærer 6.000 fra en videregående uddannelse.

En ting er, at der er unge, der ikke har tænkt sig at påbegynde en uddannelse. En anden ting er, at der er mange, som godt vil, men som ikke kan – fordi de ikke kan komme ind på uddannelsesstederne.

For det andet kan levestandarden for unge under uddannelse *ikke* bestemmes ved stipendiesatserne for Statens Uddannelsesstøtte. I 1980 udgjorde arbejdslønnen i gennemsnit 71,5 pct. af bruttoindkomsten for 15–29-årige elever ved uddannelser uden løn – stipendierne udgjorde i gennemsnit 15,6 pct. (Statistiske Efterretninger, 1982 nr. 26).

Endelig er »sultecirkulæret«s generelle formodning yderst uklar ud fra en administrativ synsvinkel – og dermed sker der en yderligere forringelse af kontanthjælpsmodtagerens mulighed for at kende – og eventuelt stå fast på – sine rettigheder: